

Ocena sytuacji ekonomiczno- finansowej Szpitala Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Wołominie

Podstawą oceny sytuacji ekonomiczno-financeowej Szpitala Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Wołominie jest raport o sytuacji ekonomiczno- finansowej przedłożony przez dyrektora Szpitala za rok 2017 . Raport złożony w dniu 30.05.2018, korekta w dniu 28 września 2018 r

Raport o sytuacji ekonomiczno- finansowej Szpitala stanowi jedno z narzędzi kontrolnych , które umożliwi posiadanie jednolitej , aktualnej wiedzy na temat sytuacji finansowej zoz-u. Raport składa się z następujących części :

1. Wprowadzenie – opis działalności statutowej Szpitala
2. Analiza sytuacji ekonomiczno- finansowej za dany rok.
3. Prognozę sytuacji ekonomiczno-financeowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem założeń .
4. Informację o istotnych zdarzeniach , które mają wpływ na sytuację ekonomiczno-financeową.

Podstawą analizy i prognozy sytuacji ekonomiczno- finansowej są niżej wymienione wskaźniki ekonomiczno- finansowe określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie *wskaźników ekonomiczno-financeowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno- finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej* tj. :

1. Zyskowności netto, działalności operacyjnej, aktywów .
2. Płynności bieżącej, szybkiej
3. Efektywności rotacji należności, rotacji zobowiązań, rotacji zapasów
4. Zadłużenia ogólnego, wypłacalności.

Analiza wskaźnikowa jest powszechnie znanym narzędziem oceny kondycji finansowej . pozwala uzyskać informacje świadczące o efektywności prowadzonej działalności. Dane wykorzystane do analizy zaczerpnięte są bezpośrednio z bilansu i rachunku zysków i strat.

Ad. 1 Wskaźniki zyskowności oznaczają zdolność zoz-u do generowania zysku, a zatem ekonomiczną efektywność działalności , dodatnie wartości wskaźników informują o racjonalnym gospodarowaniu , ponieważ przychody przewyższają koszty
W tym zakresie ocena dokonana została w oparciu o następujące wskaźniki :

- a) wskaźnik zyskowności netto liczony wg wzoru :

$$\frac{\text{wynik netto}}{\text{przychody netto ze sprzedaży} + \text{pozostałe przychody operacyjne} + \text{przychody finansowe}} * 100$$

przychody netto ze sprzedaży + pozostałe przychody operacyjne + przychody finansowe

Należy przyjąć, że im wyższy poziom tego wskaźnika, tym korzystniejsza sytuacja finansowa badanego podmiotu. Otrzymany wynik informuje o tym, w jakim stopniu sprzedaż usług jest opłacalna, czyli innymi słowy - ile zyskał na jednym złotym osiągniętego przychodu ze sprzedaży (marża zysku netto). Przy analizie danego wskaźnika warto wspomnieć, że nie wyznaczono dla niego wartości minimalnej. Podstawowym założeniem przyjętym przez Dyрекcję Szpitala powinno być utrzymanie wskaźnika zyskowności w latach następnych w wartości dodatniej, co oznacza utrzymanie kosztów na dotychczasowym poziomie przy korzystnej zmianie formy płatności za wykonane usługi. Za rok 2017 wskaźnik zyskowności netto dla Szpitala Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Wołominie wynosi - 1,98 %. W stosunku do danych za rok 2016 wskaźnik ten został poprawiony o 0,74% ale nie wpływa to na zmianę wysokości oceny.

Wytyczne do oceny – wskaźnik zyskowności netto (%) na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Lp.	Przedziały wartości	Ocena punktowa
1	Poniżej 0 %	0
2	Od 0,0% do 2 %	3
3	Powyżej 2,0% do 4,0 %	4
4	Powyżej 4 %	5

Wartość wskaźnika mieści w dolnej granicy przedziału 2, ocena wg w/w Rozporządzenia Ministra Zdrowia wynosi dla tego wskaźnika **0 punktów**.

b) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej liczony wg wzoru

$$\frac{\text{wynik z działalności operacyjnej zoz-u} * 100\%}{(\text{przychody netto ze sprzedaży} + \text{pozostałe przychody operacyjnej}) \text{ zoz-u}}$$

(przychody netto ze sprzedaży + pozostałe przychody operacyjnej) zoz-u

Wskaźnik ten wyraża efektywność finansową działalności operacyjnej zoz-u (tj. bez uwzględnienia przychodów i kosztów finansowych), pożądane jest uzyskiwanie jak najwyższej wielkości wskaźnika.

Za rok 2017 wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej dla Szpitala Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Wołominie wynosi -1,08 %.

Wytyczne do oceny – wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%) na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

lp	Przedziały wartości	Ocena punktowa
1	Poniżej 0 %	0
2	Od 0,0% do 3 %	3
3	Powyżej 3,0% do 5,0 %	4
4	Powyżej 5 %	5

wg w/w Rozporządzenia Ministra Zdrowia przypisana wartość oceny wynosi dla tego wskaźnika **0 punktów**.

c) wskaźnik zyskowności aktywów liczony wg wzoru

*stosunek wynik netto *100*

średni stan aktywów liczony w %,

Wskaźnik zyskowności aktywów wyznacza ogólną zdolność aktywów Szpitala do generowania zysku, mierzy efektywność zarządzania posiadanymi zasobami.

Za rok 2017 wskaźnik zyskowności aktywów dla Szpitala Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Wołominie wynosi -3,12 %.

Wytyczne do oceny – wskaźnik zyskowności aktywów (%) na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Lp.	Przedziały wartości	Ocena punktowa
1	Poniżej 0 %	0
2	Od 0,0% do 2 %	3
3	Powyżej 2,0% do 4,0 %	4
4	Powyżej 4 %	5

Wartość wskaźnika mieści się w dolnej granicy przedziału 2 tabeli do Rozporządzenia Ministra Zdrowia - wartość oceny wynosi dla tego wskaźnika 0 punktów.

Ad.2 Wskaźniki płynności oznaczają zdolność zoz-u do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych, jeżeli poziom wskaźników się obniża, to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań. W przypadku, gdy wskaźniki są zbyt wysokie, może to świadczyć o nieefektywnym gospodarowaniu posiadanymi środkami obrotowymi takimi jak zapasy, należności lub środki finansowe.

W tym zakresie ocena dokonana została w oparciu o następujące wskaźniki:

a) wskaźnik bieżącej płynności liczony wg wzoru:

Aktywa obrotowe – należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty powyżej 12-mcy – krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)

Zobowiązania krótkoterminowe – zobowiązania z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności powyżej 12 m-cy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe

Za rok 2017 wskaźnik bieżącej płynności wynosi 0,53. W stosunku do danych za rok 2016 wskaźnik został poprawiony.

Wytyczne do oceny – wskaźnik bieżącej płynności na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Lp.	Przedziały wartości	Ocena punktowa
1	Poniżej 0,60	0
2	Od 0,60 do 1,00	4
3	Powyżej 1,00 do 1,50	8
4	Powyżej 1,50 do 3,00	12
5	Powyżej 3,00 lub jeżeli zobowiązania	10

	<i>krótkoterminowe = 0 zł</i>	
--	-------------------------------	--

Wartość wskaźnika mieści się w przedziale 1 tabeli do Rozporządzenia Ministra Zdrowia - wartość oceny wynosi dla tego wskaźnika 0 punktów. Optymalna wysokość tego wskaźnika to przedział 4, wskaźnik powyżej 3,00 może oznaczać nieefektywne gospodarowanie majątkiem obrotowym (nadmierne zapasy, przeterminowane należności i niewykorzystane zasoby gotówkowe).

b) wskaźnik szybkiej płynności liczony wg wzoru :

Aktywa obrotowe – należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty powyżej 12-mcy – krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)- zapasy

Zobowiązania krótkoterminowe – zobowiązania z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności powyżej 12 m-cy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe

Za rok 2017 wskaźnik bieżącej płynności dla Szpitala Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Wołominie wynosi 0,47. W stosunku do danych za rok 2016 wskaźnik został poprawiony.

Wytyczne do oceny – wskaźnik bieżącej płynności na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Lp.	Przedziały wartości	Ocena punktowa
1	Poniżej 0,50	0
2	Od 0,50 do 1,00	8
3	Powyżej 1,00 do 2,50	13
4	Powyżej 2,50 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	10

Wartość wskaźnika mieści się w dolnej granicy przedziału 2 tabeli do Rozporządzenia Ministra Zdrowia - wartość oceny wynosi dla tego wskaźnika 0 punktów. Za optymalny uznano przedział trzeci, natomiast wielkość poniżej 1,00 świadczy o zagrożeniu dla szybkiego regulowania bieżących zobowiązań.

Ad 2 Wskaźniki efektywności (rotacji) określa długość cyklu oczekiwania podmiotu na uzyskanie należności za świadczone usługi. Wskaźniki w tej grupie określają efektywność przyjętej polityki zarządzania przepływami finansowymi, Optymalna sytuacja zachodzi wtedy gdy obydwa wskaźniki wynoszą ≤ 30 dni W tym zakresie ocena dokonana została w oparciu o następujące wskaźniki :

a) wskaźnik rotacji należności (w dniach) liczony wg wzoru :

$\frac{\text{średni stan należności krótkoterminowych} * \text{liczba dni w okresie (365)}}{\text{przychodów netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}$

**średni stan należności z tytułu dostaw i usług to suma tych należności na koniec poprzedniego roku obrotowego i na koniec bieżącego roku obrotowego podzielona przez 2.*

Za rok 2017 wskaźnik rotacji należności dla Szpitala Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Wołominie wynosi 38,3 dnia . W stosunku do danych za rok 2016 wskaźnik ten został poprawiony, co oznacza krótszy okres oczekiwania Szpitala na zapłatę za usługi ze strony NFZ.

Wytyczne do oceny – wskaźnik rotacji należności (w dniach) na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Lp.	Przedziały wartości	Ocena punktowa
1	Poniżej 45 dni	3
2	Od 45 dni do 60 dni	2
3	Powyżej 61 do 90 dni	1
4	Powyżej 90 dni	0

Wartość wskaźnika mieści w dolnej granicy przedziału 1 , ocena wg w/w Rozporządzenia Ministra Zdrowia wynosi dla tego wskaźnika **3 punkty**.

- b) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) liczony wg wzoru

$$\frac{\text{średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług} \cdot \text{liczba dni w okresie (365)}}{\text{przychody netto ze sprzedaży}}$$

Za rok 2017 wskaźnik rotacji zobowiązań dla Szpitala Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Wołominie wynosi 48,6 dnia od ich powstania . W stosunku do danych za rok 2016 wskaźnik ten został poprawiony o 6 dni .

Wytyczne do oceny – wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%) na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Lp.	Przedziały wartości	Ocena punktowa
1	Do 60 dni	7
2	Od 61 do 90 dni	4
3	Powyżej 90 dni	0

wg w/w Rozporządzenia Ministra Zdrowia przypisana wartość oceny wynosi dla tego wskaźnika **7 punktów** .

Optymalna wielkość tego wskaźnika nie powinna być wyższa niż wielkość wskaźnika rotacji należności , co by oznaczało , że pieniądze ze sprzedaży usług wpływają przed terminem lub w terminie regulowania zobowiązań.

Ad 4. Wskaźniki zadłużenia W tym zakresie ocena dokonana została w oparciu o następujące wskaźniki :

- a) wskaźnik zadłużenia aktywów liczony wg wzoru

$$\frac{\text{zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania}}{\text{aktywa razem}} \cdot 100 \%$$

Wskaźnik zadłużenia aktywów informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Za rok 2017 wskaźnik zadłużenia aktywów dla Szpitala Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Wołominie wynosi 65,4 % .

Wytyczne do oceny – wskaźnik zyskowności aktywów (%) na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Lp.	Przedziały wartości	Ocena punktowa
1	Poniżej 40 %	10
2	Od 40 % do 60 %	8
3	Powyżej 60 % do 80 %	3
4	Powyżej 80 %	0

Optymalną wielkością wskaźnika są wielkości z przedziału 1. Im wyższa wielkość wskaźnika tym mniejsza wiarygodność podmiotu,

Wartość wskaźnika mieści się w dolnej granicy przedziału 3 tabeli do Rozporządzenia Ministra Zdrowia - wartość oceny wynosi dla tego wskaźnika 3 punkty.

- b) wskaźnik wypłacalności wyraża stopień ryzyka finansowego kredytodawców, określa w jakim stopniu kapitał własny pokrywa zobowiązania i jest liczony wg wzoru

$$\frac{\text{zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania}}{\text{fundusz własny}}$$

Wskaźnik wypłacalności określa wielkość funduszy obcych przypadających na jednostkę funduszu własnego. Za rok 2017 wskaźnik wypłacalności dla Szpitala Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Wołominie wynosi (- 15,7) %. Osiągana przez Szpital wielkość tego wskaźnika oznacza, że posiadany przez podmiot majątek nie stanowi zabezpieczenia spłaty zaciąganych zobowiązań.

Wytyczne do oceny – wskaźnik wypłacalności na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Lp.	Przedziały wartości	Ocena punktowa
1	Od 0,00 do 0,50	10
2	Od 0,51 do 1,00	8
3	Od 1,01 do 2,00	6
4	Od 2,01 do 4,00	4
5	Powyżej 4,00 lub poniżej 0,00	0

Wartość wskaźnika mieści się w przedziale 5 tabeli do Rozporządzenia Ministra Zdrowia - wartość oceny wynosi dla tego wskaźnika 0 punktów.

Tabela podsumowująca wyniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej

Grupa	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Ocena	Max. liczba punktów
Wskaźniki zyskowności	1) wskaźnik zyskowności netto (%)	-2,06 %	0	5
	2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	-1,08 %	0	5
	3) wskaźnik zyskowności aktywów (%)	-3,12 %	0	5

		1. Razem:	0	15
Wskaźniki	1) wskaźnik bieżącej płynności	0,53	0	12
płynności	2) wskaźnik szybkiej płynności	0,47	0	13
		2. Razem:	0	25
Wskaźniki	1) wskaźnik rotacji należności (w dniach)	38,3	3	3
efektywności	2) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	48,6	7	7
		3. Razem:	10	10
Wskaźniki	1) wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	65,4 %	3	10
zadłużenia	2) wskaźnik wypłacalności	-15,7	0	10
		4. Razem:	3	20
Łączna wartość punktów			13	70

Maksymalna wielkość analizy wskaźnikowej wyliczona wg Rozporządzenia Ministra Zdrowia wynosi 70 punktów, łączna ocena wskaźnikowa dla Szpitala wyniosła 13 punktów, co stanowi 18,57 % maksymalnej liczby punktów. Decydujący wpływ na dokonaną analizę wskaźnikową, miał wyrok Sądu Apelacyjnego w sprawie błędu medycznego, który spowodował obciążenie Szpitala kwotą zobowiązania w wysokości 2,1 mln zł, w rezultacie wynik finansowy za rok 2017 stał się wielkością ujemną (-1 776 919 zł).

Podział punktowych ocen dla poszczególnych grup wskaźników odzwierciedla ich znaczenie w ocenie ekonomiczno- finansowej zoz-u. Największe znaczenie mają wskaźniki płynności finansowej (36 % maksymalnej sumy punktów) - w przypadku Szpitala wynoszą one 0, następnie wskaźnik zadłużenia (29 %), wskaźnik zyskowności (21 %) i ostatni wskaźnik efektywności (14 %).

Wskaźniki płynności i zadłużenia osiągają wielkości punktów niezadowalające, wskaźniki te wymagają ciągłego monitorowania i poprawy w latach następnych. Wskaźniki płynności finansowej uległy poprawie ale nie wpłynęło to na wysokość oceny punktowej,

Ich pogorszenie lub utrzymanie na dotychczasowym poziomie wpływa negatywnie na ocenę sytuacji finansowej Szpitala.

Ujęte w rozdziale 3 Raportu założenia do prognozy na kolejne trzy lata nie wskazują na poprawę wskaźników, co oznacza utrzymanie sytuacji ekonomiczno- finansowej na dotychczasowym poziomie lub jej pogorszenie. Wzrost wartości kontraktów z NFZ jest

równoważony roszczeniami płacowymi personelu a także jego brakiem (co pociąga konieczność wzrostu wynagrodzeń i pochodnych) , następnym problemem może być brak płatności za tzw. nadwykonania , liczba udzielanych świadczeń wzrasta wraz z liczbą mieszkańców Powiatu Wołomińskiego. Trzecim problem jest konieczność zakupu nowego sprzętu medycznego, który również wpłynie negatywnie na finanse Szpitala. Następny problem wpływający na wynik finansowy Szpitala to wysokie odszkodowania za błędy medyczne popełnione w latach poprzednich. Reasumując , należy stwierdzić , że prognozy na najbliższe lata nie pozwalają szacować znaczącej poprawy ekonomiczno – finansowej sytuacji Szpitala.

Analiza wskaźnikowa wskazuje , że sytuacja Szpitala Matki Bożej Nieustającej Pomocy jest nadal trudna (mimo zmiany systemu finansowania przez NFZ) . Niezbędne staje się uchwalenie programu naprawczego, który uwzględni również wyniki roku 2018.

Wskazuje się również na bezwzględną konieczność opracowania i wdrożenia przez Dyрекcję Szpitala , takich narzędzi zarządczych , które pozwolą zarządzać wszystkimi aspektami działalności Szpitala , z którymi związane są uzyskiwane przychody, ponoszone koszty , płynność finansowa stan i struktura majątku oraz kapitału.

Wskazuje się również na konieczność podjęcia działań ,które spowodują odbudowanie kapitałów Szpitala.

SKARBNIK POWIATU

Jadwiga Tomaszewicz

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu Wołomińskiego

Robert Perkowski